

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní umělecká škola Františka Sušila Rousínov,
Sušilovo náměstí 14**

Sušilovo náměstí 14, 683 01 Rousínov

Identifikátor školy: 600 125 955

Termín konání inspekce: 17. – 19. únor 2004

Čj.:	12-1104/04-5173
Signatura:	ol5kx101

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru a vybraných předmětech hudebního oboru (hra na zobcovou flétnu, klavír a hudební nauka) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je Město Rousínov, Sušilovo náměstí, 683 01 Rousínov. Jedná se o tříoborovou ZUŠ. V době konání inspekce měla celkem 285 zapsaných žáků, z toho 102 v hudebním, 76 v tanečním a 107 ve výtvarném oboru. Počet žáků respektuje stanovenou kapacitu školy. Na základě projeveného zájmu dětí a personálních a materiálních podmínek ZUŠ vyučuje škola v letošním školním roce v hudebním oboru hru na klavír, keyboard, housle, kytaru, zobcovou flétnu a zpěv.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V Základní umělecké škole vyučuje deset pedagogických pracovníků, z toho sedm v hudebním, dva ve výtvarném a jeden v tanečním oboru. Personální zabezpečení výuky je velmi dobré. Pouze jeden učitel hudebního oboru (zkrácený pracovní úvazek) nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušným právním předpisem. Při tvorbě úvazku ředitel respektuje odborné předpoklady učitelů z pohledu jejich nástrojové profilace. Pouze tři učitelky vyučují, vedle svého vystudovaného nástroje, část hodin i hru na jiný nástroj. Potřebnou pozornost věnuje ředitel otázkám dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Podporuje v souladu s potřebami ZUŠ jejich účast na akcích akreditovaných vzdělávacích institucí a další aktivity vedoucí k jejich uměleckému a pedagogickému růstu.

Vzhledem k malopočetnému sboru je organizační struktura školy jednoduchá, založená na funkci jediného řídicího pracovníka. Protože ředitel školy má výtvarné vzdělání, odborné otázky hudebního oboru řeší ve spolupráci s pověřenou vedoucí učitelkou hudebního oboru. Organizační a pracovní řád vymezují kompetence a povinnosti pracovníků školy. Jako poradní orgán ředitele slouží pedagogická rada, která se schází pětkrát ročně. Z jejich jednání jsou vedeny zápisy, ze kterých vyplývá, že obsahem těchto porad jsou především organizační a provozní záležitosti, méně již otázky pedagogické a umělecké. Z důvodu malého počtu učitelů je zřízena pouze předmětová komise v oddělení klávesových nástrojů, které vyučuje více pedagogů. Přenos informací vůči zaměstnancům je dostatečně zajištěn prostřednictvím pedagogických porad, nástěnky ve sborovně a také operativním předáváním informací.

Personálnímu zabezpečení věnuje ředitel, který je ve funkci od září 1998, patřičnou pozornost. Jeho prioritou bylo omladit pedagogický sbor, což se mu daří postupně realizovat.

Při vedení pracovníků uplatňuje styl řízení založený na budování dobrých mezilidských vztahů, pozitivní motivaci a neformálním kontaktu s učiteli. K začínajícím učitelům je určen uvádějící učitel. Pro motivující stanovení nadtarifních složek mzdy slouží konkrétní kritéria. Kontrolní činnost vedení školy je konkrétně plánována. Vedle plnění základních pracovních povinností zaměstnanců ZUŠ se v potřebné míře zaměřuje na ověřování kvality vzdělávacího procesu. Hospitace ve výuce jsou cílené a písemně doložitelné.

Hodnocení kvality práce učitelů a výsledků jejich žáků, provádí ředitel školy bezprostředně po interních vystoupeních, koncertech či komisionálních zkouškách.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní umělecká škola sídlí v samostatném objektu, který je majetkem města. V oblasti materiálních podmínek došlo v minulých letech k výraznému zlepšení. V roce 2002 prodělala budova rekonstrukci exteriéru a interiéru. V přízemí ZUŠ je umístěn **výtvarný obor**. Pro svoji činnost má vytvořeny potřebné materiálně-technické podmínky. Výuka probíhá ve dvou učebnách, z nichž jedna slouží pro plošnou tvorbu a druhá jako modelovna a keramická dílna. Přestože jsou obě učebny menší, pro výtvarnou práci jsou funkčně vybaveny a vzhledem k počtu vyučovaných žáků v zásadě vyhovují. Dále má obor k dispozici dvě menší místnosti - kabinet a grafickou dílnu. Sklepní prostor je využíván pro sušení a vypalování keramiky. Zabezpečení školy základními výtvarnými pomůckami a materiálem je vzhledem k potřebám výuky odpovídající. Velmi dobře je škola vybavena odbornou a výtvarně-pedagogickou literaturou. V přízemí se dále nachází větší koncertní sál. Druhé podlaží využívá místní základní škola a taneční obor. Třetí podlaží je vyhrazeno pro **hudební obor**. Nachází se zde také další potřebné pracovní a sociální zázemí pro učitele a žáky. Učebny pro individuální i skupinovou výuku jsou prostorné. Třídy jsou esteticky upravené, vybavené starším funkčním nábytkem a klavíry či pianiny, z nichž některé jsou v horším technickém stavu. Základní vybavení hudebního oboru dalšími potřebnými nástroji, učebními pomůckami a didaktickou audiotechnikou je zajištěno. Učitelé mají k dispozici dostatečné množství potřebného notového materiálu, který je rozšiřován dle finančních možností školy a také doplňován vlastním materiálem učitelů.

Postupnému zkvalitňování materiálně-technického zázemí ZUŠ věnuje ředitel školy pozornost. Má ujasněny prioritní cíle školy v materiální oblasti a průběžně je v souladu s reálnými možnostmi realizuje.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Základní umělecká škola je tříoborová. Poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru.

Vyučované obory jsou v souladu se zařazením do sítě škol.

Ve své činnosti škola vychází z platných učebních dokumentů ZUŠ. V hospitovaných nástrojích (klavír, zobcová flétna) bylo zjištěno respektování požadavků závazných učebních plánů pro ZUŠ č. j. 18 418/95 v individuální výuce hry na nástroj. V plném rozsahu nejsou však tyto plány naplňovány v případě přidruženém předmětu komorní a souborová hra. Výuku komorní a souborové hry, doprovodu... z celkového počtu sedmnácti žáků hry na klavír (kteří ji mají učebními plány stanoveny) ji skutečně navštěvují dva žáci. Ve hře na zobcovou flétnu je výuka tohoto předmětu zajištěna u osmy žáků z celkového počtu jedenácti žáků. V případě hudební nauky je pravidelná docházka zabezpečena u všech žáků.

Výuka výtvarného oboru je plánována a realizována v souladu s požadavky upravených a v současnosti platných učebních plánů č. j. 18 455/2002-22.

V dodržování platných učebních osnov hudebního oboru č. j. 11 393/81-35 a výtvarného oboru č. j. 15 865/2000-22 nebyly zjištěny nedostatky. Pedagogická dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka sledovaných nástrojů v hudebním oboru není u některých žáků v souladu s učebními dokumenty. Výuka výtvarného oboru je v souladu s učebními dokumenty.

Jako účinný nástroj pro sledování plnění učebních osnov slouží analýza výsledků komisionálních postupových zkoušek, kterých se ředitel účastní a v případě zjištěných nedostatků přijímá příslušná opatření.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Při sestavování rozvrhu hodin vycházejí učitelé vstříc potřebám žáků. Školní řád jasně stanovuje pravidla studia v ZUŠ. Přenos informací vůči žákům a jejich zákonným zástupcům je dostatečně zajištěn prostřednictvím žákovské knížky a třídních schůzek spojených se třídní přehrávkou. V případě zájmu je rodičům umožněn přímý vstup do vyučování.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Hudební obor

Výuka hry na klavír, zobcovou flétnu a hudební nauku

Hospitované hodiny probíhaly pod vedením odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. I když někteří z nich vyučují hru i na jiný, než vystudovaný nástroj, tato skutečnost se na kvalitě výuky neprojevila. Vyučující byli na výuku dobře připraveni. Vhodně volili učební látku, která odpovídala individuálním potřebám žáků. U některých dětí se však pohybovala ve spodním pásmu požadavků platných učebních osnov.

Vyučující přiměřenými metodami a formami práce vedli žáky k osvojení základních instrumentálních návyků. Ve výuce **hry na klavír** kladli důraz na uvolněný posed a postavení ruky. Od žáků požadovali celkovou uvolněnost a správnou techniku hry. Rozvíjeli jejich muzikální projev, upozorňovali na dynamické dimenze a rozdíl mezi melodickým a doprovodným hlasem. Neopomíjeli vlastní ukázky hry problémových míst. Do výuky zařazovali hru z listu či čtyřruční hru. Metodicky vedli žáky, jak postupovat při domácí přípravě. U **zobcové flétny** kontrolovali uvolněný postoj, brániční dýchání a konkrétní artikulaci. Při interpretaci studovaných skladeb požadovali od žáků správnou interpretaci dle notového zápisu a rytmickou přesnost. U přednesových skladeb rozvíjeli jejich hudební výraz. Pro lepší pochopení daného problému nechyběly nástrojové ukázky vyučujících.

Struktura hodin v předmětu **hudební nauka** odpovídala výukovým cílům. Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Používané metody a formy práce byly pestré a pro žáky

přitažlivé. Nové učivo mělo návaznost na dříve získané poznatky. Učební látka byla řádně vysvětlena a učitelky si pomocí problémových úkolů ověřovaly její správné pochopení žáky. Kladly důraz na kontinuitu mezi teorií a praxí. Hodiny byly prokládány různými činnostmi (rytmicko-pohybové, intonační a sluchové), do kterých se žáci aktivně zapojovali.

V hospitované výuce hudebního oboru byly sledovány velmi dobré vztahy a komunikace mezi učiteli a žáky. Organizace vyučování se řídila zažitými pravidly chování a vystupování žáků. Učitelé děti účinně motivovali a podněcovali. Rozvíjeli u nich muzikální projev a zájem o hru na nástroj. Volené pracovní tempo bylo úměrné celkové vyspělosti žáků. Vhodně zařazované relaxační chvílky měly pozitivní vliv na psychohygienu vzdělávání. Hodnocení výkonu žáků bylo prováděno u většiny učitelů citlivě, mělo motivující charakter.

Průběh a výsledky sledované výuky hudebního oboru měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru

Výuka je organizována v deseti skupinách žáků pod vedením dvou pedagogů. Jednotlivé vyučované skupiny (od přípravného ročníku až po II. stupeň studia) jsou vzhledem k podmínkám a reálným možnostem školy věkově homogenní. Výtvarné činnosti probíhají v souladu s platnými učebními dokumenty. Vzdělávání většiny žáků je realizováno podle varianty A učebních plánů. Dvě skupiny zájemců jsou vyučovány dle varianty B se specializací na keramiku. Stanovená hodinová dotace a předmětová skladba výuky jsou dodržovány.

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány u obou vyučujících oborů. Přestože oba splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto typu školy, kvalita výuky byla rozdílná. V prvním případě byla pozitivně ovlivněna dlouholetou pedagogickou praxí, přirozenými pedagogickými schopnostmi, tvůrčím a cílevědomým přístupem k vedení výuky zkušeným pedagogem. Průběh výtvarného vzdělávání svědčil o jeho dobré orientaci ve výtvarně-pedagogické problematice, ujasněných výchovně-vzdělávacích cílech. Přes pečlivou přípravu druhé vyučující se v průběhu výuky projevovaly její dosud menší pedagogické zkušenosti z práce v ZUŠ.

Kvalitně vedené hodiny plošné tvorby (kresba) v přípravném ročníku a prostorová tvorba (keramika) ve skupině II. stupně byly charakteristické účinnou vstupní a průběžnou motivací žáků. Výchovně vzdělávací proces byl efektivně řízen. Učitel jasně vysvětlil a přiblížil žákům úkol a výtvarný záměr. Od podpory spontánního dětského kresebného projevu nejmladších dětí vedl starší žáky k cílevědomému výtvarnému projevu dospívajících. Při řešení inspirativních úkolů upevňoval jejich řemeslnou zručnost při práci s keramickou hlinou. Prohluboval jejich výtvarné citění a myšlení. Podporoval tvořivost a originalitu. Dialogem nad danou problematikou dále podněcoval zájem žáků o výtvarnou tvorbu. Přihlížel k individuálním předpokladům žáků a oceňoval snahu. Vedl je k sebehodnocení. Práci citlivě korigoval, aniž by byl nežádoucím způsobem omezoval individuální výtvarný projev. Psychohygienické zásady vzdělávání byly bezezbytku naplňovány. Hodiny se vyznačovaly příkladnou pracovní atmosférou a pohodou, velmi dobrou interakcí a komunikací mezi ním a žáky. Bylo pozorováno vzájemné respektování osobnosti učitele a žáků, dodržování pravidel ohleduplného chování.

U druhé vyučující se ve způsobu vedení a organizování vzdělávání projevil dílčí organizační a metodické nedostatky, které snižovaly efektivitu a výsledky vzdělávání. Zajímavé úkoly byly v úvodu hodin žákům vysvětleny, méně však již vzhledem k věku dětí vhodně přiblíženy. Účinnost úvodní i průběžné motivace žáků k výtvarným činnostem byla nižší, což se projevovalo v postupně upadajícím zájmu dětí o výtvarnou práci. Byla sledována menší pozornost k respektování didaktických a psychohygienických zásad.

Vzhledem k realizovaným činnostem byla výuka po materiální stránce u obou pedagogů velmi dobře zabezpečena potřebným výtvarným materiálem a pomůckami.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru měly v jednotlivých hodinách rozdílnou úroveň, a to od vynikající po průměrnou. Sledovaná výuka je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou postupové a závěrečné zkoušky. Tyto komisionální zkoušky jsou prováděny v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách. Z jejich průběhu a výsledků jsou vedeny příslušné protokoly. Dalším hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních ZUŠ, úspěšnost žáků v soutěžích a při talentových zkouškách ve školách s uměleckým zaměřením.

Škola se zúčastňuje soutěží hudebních oborů ZUŠ, ve kterých bývají její žáci úspěšní v okresním i krajském kole.

Dobré výsledky zaznamenávají žáci při talentových zkouškách k dalšímu studiu ve školách s výtvarným zaměřením.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce hudebního a výtvarného oboru jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve Zřizovací listině příspěvkové organizace Města Rousínov schválené zastupitelstvem Města Rousínov dne 13. 12. 2000 nejsou v souladu s údaji uvedenými v aktuálním rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení č. j. 14/99 ze dne 27. května 1999. Ve zřizovací listině není uvedeno v názvu Sušilovo náměstí 14.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Města Rousínov schválená zastupitelstvem Města Rousínov dne 13. 12. 2000
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 14/99 s účinností od 24. 5. 1999 ze dne 27. května 1999
3. Výkaz o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2003 ze dne 15. října 2003
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2003/2004 (hudební a výtvarný obor)
5. Katalogy o průběhu studia v hudebním a výtvarném oboru
6. Rozvrhy hodin hospitovaných učitelů ve školním roce 2003/2004 v hudebním a výtvarném oboru

7. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku v hospitované výuce ve školním roce 2003/2004
8. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2002/2003
9. Školní řád pro žáky ZUŠ F. Sušila Rousínov
10. Záznamy z jednání pedagogické rady
11. Výroční zpráva ZUŠ F. Sušila Rousínov – školní rok 2002/2003
12. Organizační řád ZUŠ Rousínov
13. Pracovní řád ZUŠ Rousínov
14. Plán práce F. Sušila Rousínov, školní rok 2003 – 2004
15. Hospitační záznamy
16. Zásady pro přiznání osobních příplatků a odměn

ZÁVĚR

Výrazné omlazení pedagogického sboru v uplynulých letech a vysoké zastoupení kvalifikovaných, odborně a pedagogicky způsobilých učitelů, vytváří velmi dobré personální podmínky pro naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy. Jasná pravidla provozu ZUŠ a převážně účinný systém kontroly práce jejich zaměstnanců, zajišťují její bezproblémový chod.

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka hudebního a výtvarného oboru, vybavení nástroji a pomůckami a jejich účelné využívání vytvářejí celkově velmi dobré materiálně-technické podmínky pro efektivní realizaci vzdělávacího programu ZUŠ.

Odbornost učitelů a efektivní využívání materiálního zázemí školy příznivě ovlivnily kvalitu výuky. Úroveň sledované výuky byla převážně velmi dobrá, v některých případech až vynikající. Výrazně méně bylo hodin průměrných, kde důležitější nedostatky v metodickém vedení žáků a méně účelná organizace práce snižovaly celkovou efektivitu vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jiří Kachlík	Jiří Kachlík, v.r.

V Brně dne 23. března 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 31. 3. 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Pavel Malý

Pavel Malý, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-05-07	12-1040/04/84-952
Zřizovatel	2004-05-07	12-1040/04/84-952

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.